

Dugnaligir fiólnæmingar

Leygardagin 30. januar høvdu fiól næmingar hjá Sámali Petersen konsert í Listaskálanum í Havn. Jóhannes Andreassen hevði klaver fylgispæl. Fyrstu á pallinum var fióleikarin Óli Restorff Hansen við einari allegretto, og næstur honum spældi Sámali sjálvur saman við Jóhannesi meðan næmingarnir sótu og lurtaðu á fremstu røð í fullsetta skálanum. Tað hoyrdist, at Sámali veruliga hevði fyrireikað seg. Hann spældi skrána við Bach, Vivaldi, Weber og Dittersdorf uttanat við myndugleika og innliti í ymisku stílslogini.

Guðný Næs er komin rættiliga langt við sínum fiólspæli. Hon spældi kravmikla fyrsta satsin úr violinkonsert í G-dur eftir Mozart. Sekstan ára gamla havnargentan spældi uttanat og við fullum tempo; hon hevur rætta hugburðin og spælir sum ein vinnari.

Og soleiðis hildu tey yngru áfram. Durita Sørensen gav lagnum úr heksadansi eftir Paganini rætta dámin, Jón Festurstein spældi Schumann og eina menuett hjá J. S. Bach við sera góðum tóna. Iben Debes, Katrin Mortensen, Bogi Berg, Marin Heinesen, Súsanna og Kristianna Jakupsdóttir, Maria Heinesen, Helena Justinussen, Turið Nattestad, Heidi-run Petersen, Marta Jóhannesen og Vár Egholm hava hvør sær gott strok og góðan neytleika. Næmingarnir megnaðu at framføra uttan stórvægis hóvastak, og tað krevur ikki so lítið av næmingunum, at sita og biða eftir

teirra túri at fara á pallin at framføra fyrri fullsettari holl, men hesin parturin var eisini væl fyrireikaður, so tað virkaði natúrligt tá teir, ein fyrri og annar eftir, trinu fram, bukaðu og spældu uttanat.

Nóvnini á teimum smæstu vóru ikki nevnd í skránni, men stuttligt var at síggja tey við ljóðføri og góðum kropsbúði.

»Long, long ago« spældi Helgi Dam Ziska reint og klárt eins og hinir næming-arnir soleiðis, at lyndið í tónleikinum rættiliga kom fram. Tað er ikki so »long ago« at gongd er komin á undirvísing í strokljóðførum í Føroyum so tað munar, men konsertin leygardagin bar boð um framburð og at tað ber til hjá vanligum føroyskum børnum í størri tali enn higartil, at læra strokljóðføri, um foreldur sýna áhugað og útbúin lærarar eru her longri tíðarskeið.

Suzuki setur í sínum frálæruhátti foreldrini í gongd, og tað hevur mesta týðningin fyrri gongdina. Utan mun til hvørjari skipan undirvísing verður eftir, hevur foreldraleikluturin størstu ávirkanina, og Suzuki hevur snildsliga bygt foreldraleiklutin inn í sína mongdarmentanarligu undirvísingarskipan. Onkuntíð hevur skipanin verið hildin at elva til heldur mekaniskt spæl, men mest avgerandi er lærarin sjálvur sum fyrmynd hjá næmingum. Lærarin skal spæla so mikið væl at næmingurin heldur tað vera stríðið vert. Undirvísingartilfarið kann gera bæði gagn og skaða.

Tí var tað gott at hoyra, at børnini spældu tónleik so tað fall væl í oyruni á øðrum enn teirra egnu foreldrum.

Millum áhoyrararnar vóru nógv fólk, sum hava fingist við tónleik. Tað fekk meg at hugsa um orðið menning. Áttarliðini mennast innan okkurt øki, næsta áttarlið kann byggja á mentu fyrirtreymar til vit at enda hava eina mentan í sjálvum sær – her hjá okkum. Tað er tí áhugavert at síggja, at fyrri fleiri av smáu næmingunum er tað jús so, at foreldur, ommur, abbar og kanska longur afturi í ættini, á onkran hátt hava fingist við sang og tónleik. Men aðal-hugsanin við skipaðum musikksskúla í dag er, at geva øllum børnum og ungum, uttan mun til fyrirtreym, møguleika at menna sínar gávur til tónleik.

Menningin gongur altíð seinni enn vit kundu hugsað okkum, men vit eru á veg og mugu bert minnast til at spæla tónleik meðan vit læra.

Viðhvørt verður spurt, um tað er neyðugt, at vit her hjá okkum hava útbúin lærarar til byrjanarnæmingar í ljóðførum. Tað er avgjørt neyðugt, tí byrjanin hevur mest at siga.

Martin Mouritsen